

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 406/2022-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5Tdo/18/2022 a jeho uzneseníu zo 7. apríla 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. júna 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5Tdo/18/2022 a jeho uznesením zo 7. apríla 2022.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5T/64/2018 z 12. novembra 2018 uznaný vinným zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, za ktorý mu okresný súd uložil podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona a § 37 písm. m) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 115 mesiacov so zaradením sťažovateľa na jeho výkon do ústavu so stredným stupňom stráženia.

3. Odvolanie sťažovateľa proti prvostupňovému rozhodnutiu Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 4To/107/2018 z 30. januára 2019 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

4. Proti rozhodnutiu krajského súdu ako odvolacieho súdu podal sťažovateľ dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, t. j. že v danej trestnej veci došlo k použitiu nesprávneho hmotnoprávneho ustanovenia, pretože trestný čin nebol spáchaný v súvislosti s vekom poškodenej, ktorú by bolo potrebné považovať za chránenú osobu vyššieho veku.

5. Najvyšší súd napadnutým uznesením č. k. 5Tdo/18/2022 zo 7. apríla 2022 dovolanie sťažovateľa podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol, pretože neboli naplnené dôvody dovolania v zmysle § 371 Trestného poriadku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti tvrdí, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu je v rozpore s predošlými rozhodnutiami najvyššieho súdu, a to s rozsudkom č. k. 3Tdo/30/2019 zo 6. novembra 2019 a uznesením č. k. 4Tdo/79/2019 z 25. augusta 2020, ako aj so stanoviskom trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu č. k. Tpj 36/2019 z 10. júna 2019 na zjednotenie v otázke, či nevyhnutnou súčasťou výroku uznávacieho rozsudku je vždy aj výrok o vine uznávaného rozsudku.

7. Podľa názoru sťažovateľa všeobecné súdy v jeho trestnej veci nepostupovali správne, keď skutok, za ktorý bol odsúdený, kvalifikovali podľa § 188 ods. 2 písm. d) Trestného zákona, pretože skutková veta odsudzujúceho rozsudku neobsahuje žiadne konkrétne skutkové okolnosti, ktoré by vyjadrovali súvislosť medzi konaním sťažovateľa a skutočnosťou, že v osobe poškodenej ide o osobu vyššieho veku.

8. Sťažovateľ uvádza, že znak skutkovej podstaty zločinu spáchaného na chránenej osobe (osobe vyššieho veku), pre ktorý bol odsúdený, je v skutkovej vete vyjadrený iba slovami „*fyzicky napadol* [redacted], [redacted]“, z ktorých je však zrejmé iba to, že obeť trestného činu napĺňa zákonnú definíciu osoby vyššieho veku (§ 127 ods. 3 Trestného zákona), ktorá je chránenou osobou [§ 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona], ale súvislosť tejto okolnosti s konaním sťažovateľa už v skutkovej vete absentuje.

9. Inak povedané, z formulácie skutkovej vety rozsudku okresného súdu nijako nevyplýva, že by spáchanie zločinu sťažovateľom bolo subjektívne ovplyvnené súvislosťou s vekom poškodenej, ktorú je s ohľadom na to potrebné považovať za chránenú osobu vyššieho veku.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením najvyššieho súdu č. k. 5Tdo/18/2022 zo 7. apríla 2022, ku ktorému malo dôjsť tým, že najvyšší súd akceptoval uznanie sťažovateľa vinným zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona napriek tomu, že v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku

okresného súdu nebola uvedená súvislosť medzi konaním sťažovateľa a skutočnosťou, že poškodená bola chránenou osobou.

11. Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za ústavne udržateľné a akceptovateľné z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľ proti nemu uplatnil. V tejto súvislosti ústavný súd považuje za potrebné poukázať na to, že v súlade so svojou konštantnou judikatúrou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, IV. ÚS 16/09).

12. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

13. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

14. Ústavný súd už judikoval, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

15. Súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

16. V súlade s prezentovaným je teda povinnosťou všeobecného súdu uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť

týchto dôvodov sa musí týkať skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (m. m. III. ÚS 328/05, III. ÚS 116/06). Z uvedeného však nevyplýva záruka vydania rozhodnutia v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. záruka úspechu v konaní pred všeobecným súdom.

17. Najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí zdôraznil, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa, a preto dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nemôže napĺňať ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchateľa k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t. j. ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť (R 3/2011).

18. K podstate dovolania najvyšší súd uviedol, že zo skutkovej vety prvostupňového rozsudku je zrejmé, že sťažovateľ napadol ženu, ktorá mala už v dobe spáchania skutku 77 rokov, teda išlo o „starenku“, ktorá vysoko prekročila vek 60 rokov (§ 127 ods. 3 Trestného zákona), ktorý je určujúci pri kvalifikovanej skutkovej podstate stíhaného zločinu podľa § 188 ods. 2 písm. d) Trestného zákona.

19. Ustanovenie o chránenej osobe (§ 139 Trestného zákona) vymedzuje spomedzi fyzických osôb práve tie, ktorým má byť poskytnutá zvýšená ochrana, čo poškodená bezpochyby spĺňala.

20. Je nepochybné, že práve vzhľadom na okolnosť, že išlo o bezbrannú staršiu ženu, si ju obvinený – sťažovateľ vybral za obeť, pretože mu bolo zrejmé, že takáto poškodená osoba nebude schopná klásť adekvátny odpor, preto si „nevybral za obeť svojho útoku napr. vyšportovaného mladého muža“. Najvyšší súd tiež podotkol, že sťažovateľ ním namietanú okolnosť v podanom dovolaní nenamietal už skôr počas celého trestného konania vrátane súdneho.

21. Ako z odôvodnenia najvyššieho súdu vyplýva, tento sa s pre rozhodnutie o dovolaní sťažovateľa relevantnými právnymi, ako aj skutkovými otázkami vysporiadal a na tieto dal síce stručné, ale dostatočne presvedčivé odpovede.

22. Aj keď sa môže *prima facie* javiť, že najvyšší súd nedal sťažovateľovi priamu (výslovnú) odpoveď na jeho námietku týkajúcu sa absencie relevantnej skutočnosti v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku (t. j. uvedenie – preukázanie súvislosti medzi konaním sťažovateľa a okolnosťou, že poškodená bola chránenou osobou, čo malo vyplývať už zo skutkovej vety), zreteľne uviedol, prečo v nej (tejto námietke) nenašiel naplnenie uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Svoje závery pritom oprel o evidentné skutkové okolnosti spáchaného skutku a o konkrétne, ním citované, platné a účinné ustanovenia Trestného poriadku a Trestného zákona vzťahujúce sa práve na vzniknutú situáciu v danej veci. Závery najvyššieho súdu považuje ústavný súd za logické, založené na racionálnej úvahe.

23. Pokiaľ ide o podporu sťažovateľom prezentovanej argumentácie stanoviskom trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu č. k. Tpj 36/2019 z 10. júna 2019 (zverejnené pod č. 17/2019) na zjednotenie v otázke, či nevyhnutnou súčasťou výroku uznávacieho rozsudku je vždy aj výrok

o vine uznávaného rozsudku, toto je podľa názoru ústavného súdu na predmetnú vec neaplikovateľným, a to z dôvodu podstaty ním riešenej otázky, ako aj z dôvodu samotného jeho výsledku, ktorým bolo prijatie stanoviska, že súčasťou výroku rozsudku o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia podľa § 515 ods. 2 Trestného poriadku je vždy aj celý výrok o vine uznávaného rozsudku (popis skutku aj právna kvalifikácia) a v tomto zmysle je dotknuté ustanovenie [pod písm. b) až g)] potrebné vyložiť extenzívne, inak by uznané cudzie rozhodnutie nemohlo mať rovnaké účinky ako rozsudok slovenského súdu (§ 519 ods. 1, § 163 ods. 3 Trestného poriadku). Taká štruktúra výroku uznávacieho rozsudku musí byť zachovaná aj pri rozhodovaní podľa § 15 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii, a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 344/2012 Z. z.

24. K rozhodnutiam najvyššieho súdu č. k. 3Tdo/30/2019 zo 6. novembra 2019 a č. k. 4Tdo/79/2019 z 25. augusta 2020, na ktoré sťažovateľ taktiež poukázal, ústavný súd uvádza, že z ich záverov skutočne vyplýva, že pre aplikáciu kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu, t. j. že čin bol spáchaný na chránenej osobe, musí byť kumulatívne splnená aj podmienka ustanovená v § 139 ods. 2 Trestného zákona, a to že trestný čin bol bezpodmienečne spáchaný v súvislosti s vekom chránenej osoby. Musí ísť o bezprostrednú (priamu) súvislosť spáchania trestného činu obvineným s vekom poškodenej a táto súvislosť musí vyplývať priamo zo znenia skutkovej vety rozsudku. Podľa názoru najvyššieho súdu uvedeného v zmieňovanom rozhodnutí zo 6. novembra 2019 je preto nevyhnutné, aby bol vek poškodenej v určitej (konkrétnej) vecnej súvislosti so spáchaným trestným činom (zároveň aj akýmsi „motivačným faktorom“), ktorý založil a podporil vôľovú zložku (rozhodnutie páchatel'a smerujúce k spáchaniu trestného činu), a táto musí byť v skutkovej vete aj náležite obsiahnutá.

25. V uznesení č. k. 4Tdo/79/2019 z 25. augusta 2020 najvyšší súd v prvom rade poukázal na rozhodnutie č. k. 2 Tdo 65/2013 z 3. decembra 2013 publikované v zbierke pod číslom 117/2014, ktoré zjednocuje aplikačnú prax vo vzťahu k podmienkam použitia kvalifikačného pojmu „chránená osoba“. A aj keď z jeho (rozumej rozhodnutie č. 117/2014) dôvodov vyplýva požiadavka, aby spomínaná súvislosť medzi spáchaním trestného činu a vekom poškodenej bola vyjadrená v skutkovej vete rozhodnutí súdov nižšieho stupňa (či už okresného súdu, alebo aj krajského súdu), táto okolnosť nenašla vyjadrenie v takzvanej právnej vete spomínaného publikovaného rozhodnutia predstavujúcej zjednocujúci záver, ku ktorému dospelo trestnoprávne kolégium najvyššieho súdu. Avšak ako to najvyšší súd v rozhodnutí č. k. 4Tdo/79/2019 z 25. augusta 2020 doplnil, aktuálna súdna prax najvyššieho súdu sa prikláňa skôr k názoru vychádzajúcemu z dôvodov už spomínaného rozhodnutia publikovaného v zbierke pod číslom 117/2014.

26. Napriek záverom vyplývajúcim zo spomínaných rozhodnutí najvyššieho súdu, ktoré jednoznačne vyznievajú v prospech tvrdenia sťažovateľa, ústavný súd nemohol neprihliadnuť na konkrétne okolnosti danej veci, ktoré sú spôsobilé obhájiť ústavnú konformitu ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu.

27. Predtým je však potrebné upresniť, že rozhodnutie č. k. 4Tdo/79/2019 z 25. augusta 2020, ktoré sa tak isto ako u sťažovateľa týkalo kvalifikácie trestného činu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona, prevzalo bez ďalšieho závery rozhodnutia č. k. 2 Tdo 65/2013 z 3. decembra 2013 publikovaného v zbierke pod číslom 117/2014, ktoré sa však týkalo skutku

právne kvalifikovaného ako pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) a f), ods. 3 písm. b) Trestného zákona a zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona a najvyšší súd v tomto rozhodnutí uviedol, že z formulácie skutkovej vety tam napadnutého rozsudku (pri skutku v bode 3) nijako nevyplývalo, že by spáchanie tohto činu bolo z hľadiska obvineného subjektívne ovplyvnené súvislosťou s vekom poškodeného s vysvetlením najvyššieho súdu, že išlo o krádež vlámaním do rodinného domu na účely odcudzenia alkoholu, ktorým konaním došlo zároveň aj k porušeniu domovej slobody v tom čase v dome neprítomného majiteľa domu, pritom neprítomnosť majiteľa domu, ktorá uľahčila obvinenému spáchať trestný čin, nijako nesúvisela s vekom poškodeného. Inak by to podľa najvyššieho súdu bolo napríklad vtedy, ak by bol poškodený v dome prítomný a bolo by potrebné očakávať jeho odpor.

28. Podobne v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/30/2019 išlo spáchanie zločinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. f) Trestného zákona, t. j. obvinený si prisvojil cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a čin spáchal na veci, ktorú mala chránená osoba pri sebe. V odôvodnení predmetného rozhodnutia v tejto súvislosti najvyšší súd rozhodnutiam súdov nižších stupňov vytkol, že z formulácie skutkovej vety rozsudku nijako nevyplývalo, že by spáchanie tohto činu bolo z hľadiska obvineného subjektívne ovplyvnené súvislosťou s vekom poškodenej. Vo veci išlo o krádež na účely odcudzenia peňažných prostriedkov, pritom prisvojenie cudzej veci nijako nesúviselo, ako to zo znenia skutku vyplýva, s vekom poškodenej.

29. Závery spomenutých rozhodnutí najvyššieho súdu ústavný súd nemá v úmysle žiadnym spôsobom spochybňovať. Práve naopak, z hľadiska zakotvených ústavnoprávných princípov tieto podľa názoru ústavného súdu predstavujú vyšší stupeň ochrany práv obvinených. Neznamená to však, že rozhodnutia úplne nekorešpondujúce s týmito závermi sú „automaticky“ ústavne neudržateľné, a preto postup ústavného súdu v konaní o ústavnej sťažnosti nie je a nemôže byť zameraný iba na strohé „porovnávanie“ záverov jednotlivých rozhodnutí všeobecných súdov, aj keď rozdielnosť judikatúry môže mať za istých podmienok za následok neprípustné narušenie právnej istoty. O taký prípad ale v preskúmvanej veci rozhodne nejde. Pre aktuálne rozhodovanie a rozhodnutie ústavného súdu bolo podstatným zistiť a vyhodnotiť ústavnú konformitu konkrétneho napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu z hľadiska záruk poskytnutých čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

30. V tejto súvislosti ústavný súd nemohol prehliadnúť, že zo sťažovateľom označených rozhodnutí najvyššieho súdu (uvedených na podporu sťažovateľovej argumentácie) zreteľne vyplýva, že boli vydané vo veciach trestných činov, ktorých skutkové podstaty rozhodne nenesú v sebe taký výrazný predpoklad motivácie páchatel'a („racionálne uvažujúceho“), čo sa týka výberu svojej „obete“, determinovaný jej fyzickými schopnosťami predpokladanými, resp. páchatel'om očakávanými vzhľadom na jej vek, ako to je napríklad pri trestnom čine lúpeže (prípado sťažovateľ'a), pri ktorom skutková podstata vyžaduje použitie násillia alebo hrozbu bezprostredného násillia proti obeti trestného činu.

31. Práve v tomto zmysle vyznieva aj odôvodnenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorý upriamil pozornosť sťažovateľ'a na skutočnosť, že práve vyšší vek poškodenej mal motivovať sťažovateľ'a k spáchaniu stíhaného skutku práve na osobe poškodenej, pri ktorom mal proti nej použiť aj priame fyzické násillie, v dôsledku ktorého napokon poškodená spadla. Za takejto situácie sa uvedenie bezprostrednej (priamej) súvislosti spáchania trestného činu sťažovateľ'om s vekom

poškodenej v znení skutkovej vety rozsudku (v zmysle a podľa predstáv sťažovateľa) nejaví ako absolútne nevyhnutné, resp. ako také, ktorého absencia neprípustne zasahuje do práv sťažovateľa zaručených mu v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

32. Podstatnou je skutočnosť, že skutok, ktorým sa sťažovateľ uznal za vinného, bol v skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal všetkým znakom skutkovej podstaty trestného činu, z ktorého bol uznaný za vinného, a to vrátane znaku, ktorý podmieňoval použitie vyššej trestnej sadzby.

33. V tomto rámci je potom napadnuté rozhodnutie potrebné hodnotiť síce nie ako ideálne, ale rozhodne ako ústavne udržateľné.

34. Pri skutkových a právnych záveroch, a teda aj pri interpretácii a aplikácii ustanovení Trestného poriadku a Trestného zákona týkajúcich sa znenia skutkovej podstaty stíhaného trestného činu ako aj znenia skutkovej vety odsudzujúceho rozsudku a aj pri odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd nijako nevybočil z medzí určených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil skutkové zistenia, ako aj svoj právny názor. Príslušné právne normy vyložil a uplatnil v súlade s ich znením, obsahom i účelom. Postupom najvyššieho súdu v súlade s Trestným poriadkom tak nemohlo dôjsť k porušeniu ústavných práv sťažovateľa a právne závery vyslovené v napadnutom uznesení nie sú arbitrárne, extrémne nelogické ani sa neodchýlili od veci samej a je nutné považovať ich za výraz autonómneho rozhodovania najvyššieho súdu ako nadriadeného súdu o riadnom opravnom prostriedku proti prvostupňovému rozhodnutiu, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať.

35. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

36. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu č. k. 5Tdo/18/2022 zo 7. apríla 2022 a postupom jeho vydaniu predchádzajúcim odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

37. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom je potrebné poznamenať, že ústavný súd môže v zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu (t. j. advokáta), ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (m. m. III. ÚS 265/2014).

38. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že v danej veci nie je daná jeho právomoc, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, uvedený záver zároveň znamená, že v danej veci ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

39. S prihliadnutím na výsledok posúdenia ústavnej sťažnosti, ktorú ústavný súd v celom rozsahu odmieta (ako to vyplýva z časti III odôvodnenia tohto uznesenia), je evidentné, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, teda v danom prípade nebola splnená jedna z troch podmienok na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z tohto dôvodu ústavný súd tejto žiadosti sťažovateľa nevyhovel (bod 2 výroku uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 8. júla 2022

Miloš Maďar
predseda senátu